

ANALIZĂ SUCCINTĂ PRIVIND TRAFICUL DE PERSOANE ÎN 2017 - PERSPECTIVĂ VICTIMOLOGICĂ -

Introducere

Acest document prezintă rezultatele unei analize inițiale, realizată pentru a pune la dispoziția celor interesați o matrice de rezultat, cu privire la vulnerabilitățile și condiția victimelor traficului de persoane, identificate în anul 2017, de către entități instituționale și civile, anti-trafic, din România și din afara țării. Această analiză va fi continuată in extenso și se va regăsi, într-o formă adăugată și elaborată, prin includerea altor dimensiuni de analiză, măsurabile, cu privire la fenomenul traficului de persoane, în *Raportul anual privind situația traficului de persoane, în anul 2017*.

În acord cu Sistemul Integrat de Monitorizare și Evaluare a Victimelor Traficului de Persoane (SIMEV - o bază complexă de date, administrată de ANITP, care permite specialiștilor să monitorizeze și evalueze fenomenul traficului de persoane, din perspectiva victimologică), România păstrează, în anul 2017, profilul de țară de origine pentru victimele traficului de persoane. În același timp, traficul intern rămâne preponderent, o proporție semnificativă din victime, cu precădere minore, fiind exploatate, în anul 2017, pe teritoriul României (401).

Analiza datelor, la nivel național, permite profilarea **caracteristicilor principale** ale victimelor traficului de persoane, identificate în anul 2017. Prin urmare, în termeni statistici, anul 2017 a cunoscut o scădere cu **12%** a populației victimelor, de la 756 victime, identificate în 2016, la **662**, în anul 2017. La fel ca și în anii anteriori, persoanele de cetățenie română sunt majoritare, fiind identificată o singură persoană, cu altă cetățenie decât cea română.

Ca și în anul anterior, în cazul traficului transfrontalier, primele cinci țări de destinație, pentru exploatarea victimelor sunt, într-o ordine diferită față de anul 2016, Italia, Franța, Germania, Spania, Marea Britanie.

Populația feminină, atât cea majoră cât și cea minoră, are o pondere crescută în totalul victimelor identificate, ajungând în acest an la **76,4%**, după cum traficul, în scopul exploatării sexuale, are o pondere de aproximativ **68,8%** din total.

În figura 1 putem observa evoluția multianuală a mărimii populației de victime identificate, începând din anul 2007. Tendința generală este una descendentă, cu două excepții, înregistrate în anii 2009 și 2014, unde curba descendentă a fost întreruptă.

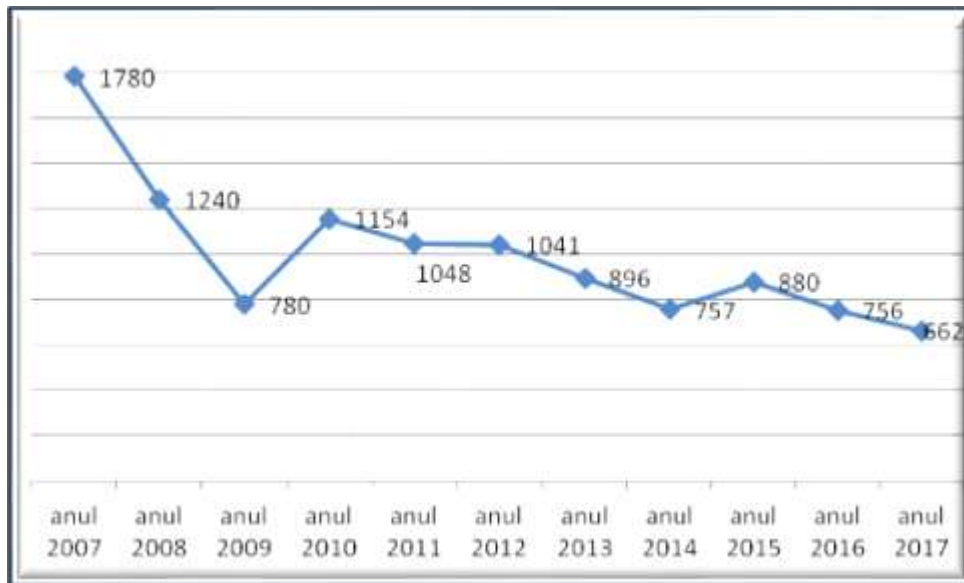


Figura 1. Dinamica anuală a populației victimelor, în perioada 2007-2017

Gen și vârstă

Și în acest an, populația victimelor identificate are o structură de gen, în care femeile și fetele rămân majoritare, cu o proporție de 76,4% din totalul victimelor înregistrate.

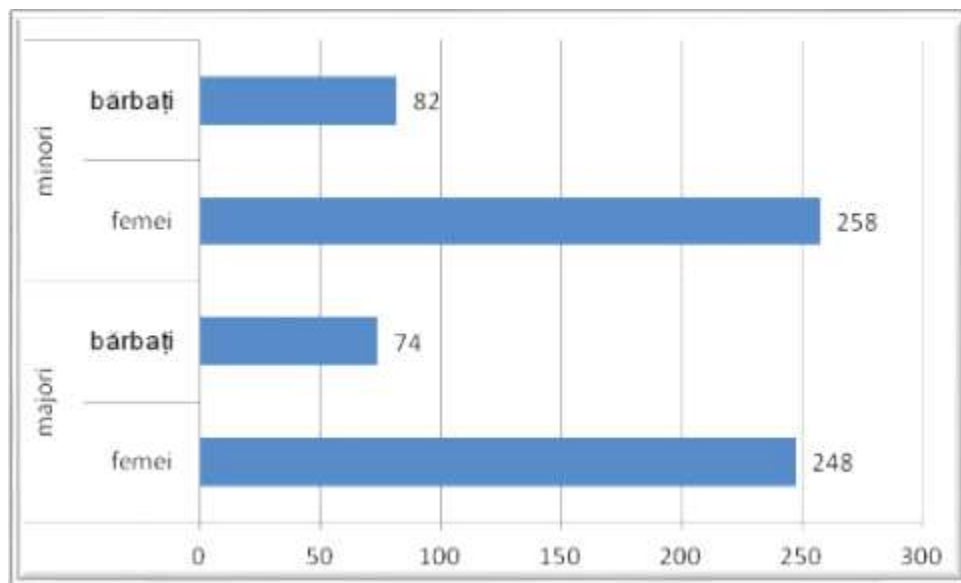


Figura 2. Distribuția victimelor pe criteriile gen și vârstă

Educație și mediu de locuire

Nivelul de educație scăzut și foarte scăzut în rândul victimelor identificate rămâne constant, 88% dintre acestea având cel mult studii gimnaziale finalizate la intrarea în trafic, în timp ce ponderea victimelor fără educație ajunge la 8% din total (față de 9% în 2016). În acest context, nu este întâmplător faptul că foarte multe victime au consimțit ofertelor sau promisiunilor din sfera practicării prostituției sau cerșetoriei (a se vedea figura 6), însă odată ajunse la destinație, condițiile agreeate s-au schimbat, îmbrăcând forma exploatarei forțate. Nu putem să nu remarcăm, așadar, faptul că educația primită de victime condiționează negativ aderența acestora la ofertele primite din partea traficantilor:

- ➔ cele mai multe dintre victime au absolvit între 5 - 8 clase școlare, la data intrării în trafic

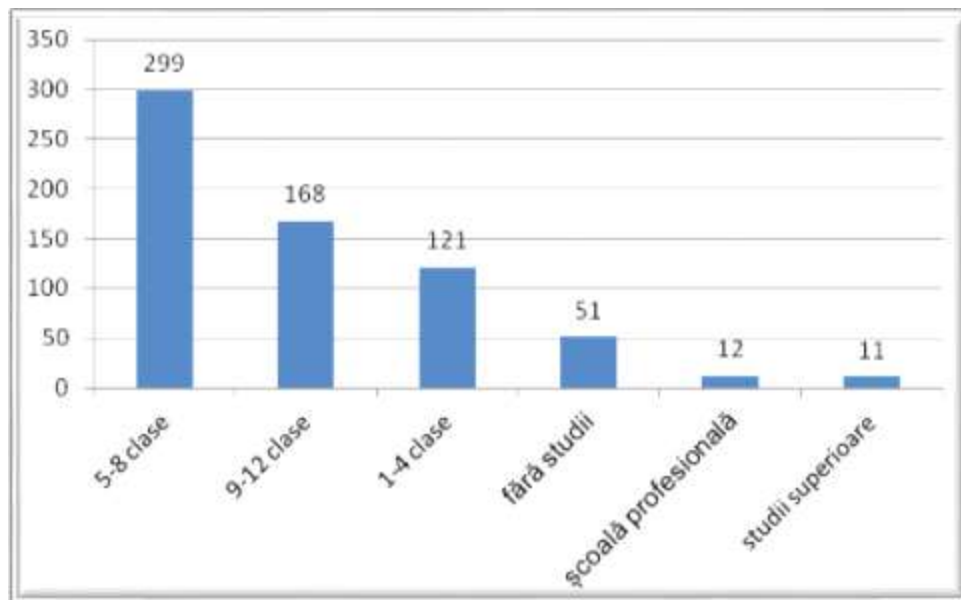


Figura 3. Nivelul de educație în rândul victimelor identificate în 2017

Criteriul *mediul de proveniență* indică același echilibru relativ (ca cel înregistrat în anii anteriori), între totalitatea victimelor care domiciliază în mediul rural (51,3%) și a celor care domiciliază în localități din mediu urban (46,9%), în timp ce victimele care, la momentul recrutării aveau domiciliul în capitală, înregistrează 1,8% din total.

Județe de proveniență pentru victimele identificate în 2017

Ierarhia principalelor județe de proveniență nu se schimbă în mod semnificativ. Clasamentul primelor 6 județe de proveniență ale victimelor identificate în acest an arată că Dolj, Iași, Sibiu, Galați, Prahova și Neamț au înregistrat o valoare cumulată de 45,2% din totalul victimelor identificate (a se vedea figura 4).

În mod particular, se observă o activitate ridicată în județul Sibiu, în acest 2017 fiind înregistrate 57 de victime provenite din acest județ, comparativ cu 6 victime în 2016, dar și o scădere importantă a numărului de victime, înregistrată la nivelul județului Bacău - de la 41, în 2016 la 17 victime, în 2017.

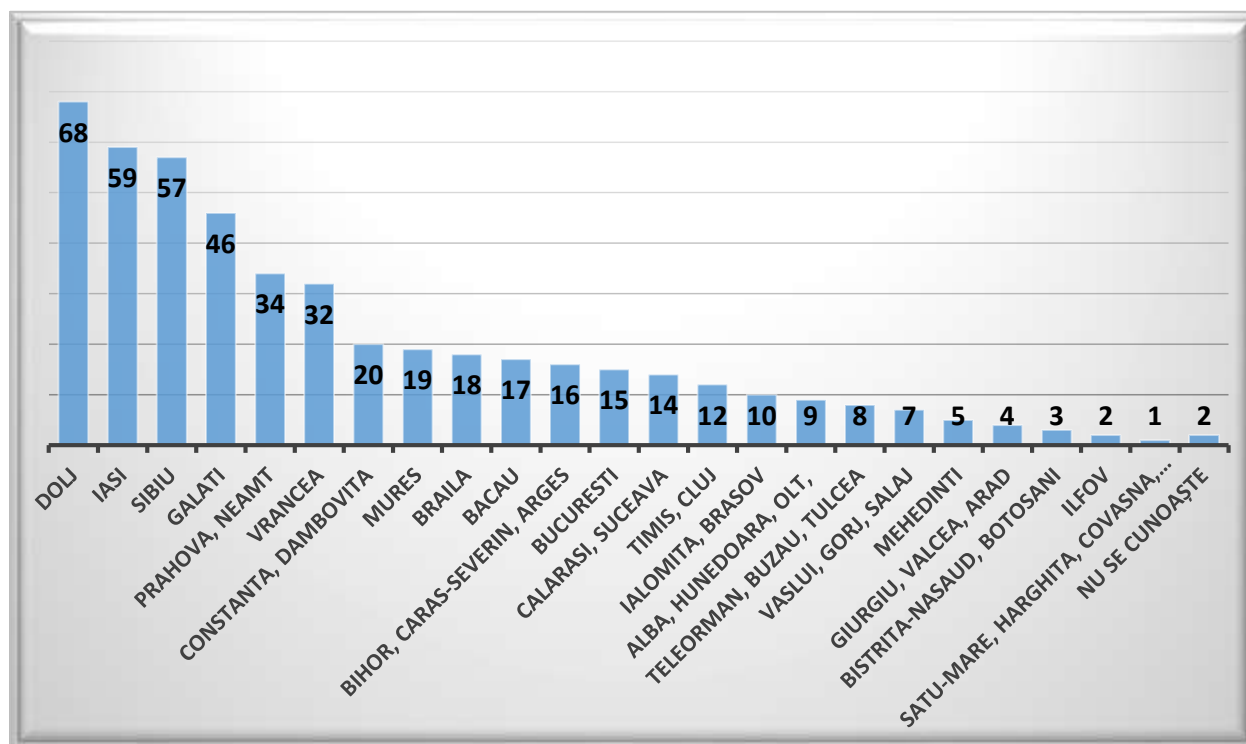


Figura 4. Județe de proveniență pentru victimele identificate în 2017

Recrutare și relația cu recrutatorul

Grupările criminale își mențin mobilitatea și flexibilitatea și tind să acționeze concomitent în mai multe țări, în special în acolo unde există o cerere crescută pe piața serviciilor sexuale, dar și pe piața forței de muncă, precum și condiții favorabile practicării cerșetoriei, de către minori. Se observă, de asemenea, orientarea grupărilor infracționale spre exploatarea sexuală a victimelor, în plan intern, fiind preferate tot victimele minore, ușor de recrutat și exploatat.

În acest context, patternurile de **recrutare** a viitoarelor victime ale traficului de persoane speculează întreg contextul de viață al românilor care devin victime, fie că se află deja în țara de destinație a exploatării, fie că sunt încă în țară. **Tipul**

relației existente între victimă și traficant sau recrutor nu se schimbă semnificativ, distribuția victimelor în funcție de arhitectura acestor relații indicând un număr crescut al persoanelor care aleg să aibă încredere în promisiunile celor din proximitatea socială (după cum se poate observa, în fig. 4, 45% dintre victime sunt recrutate de către *prieteni sau cunoștințe*). Această reacție este una normală din punct de vedere sociologic, viitoarele victime evaluând în mod subiectiv legitimitatea ofertelor recrutorilor, printr-un transfer al încrederii, în funcție de natura relațiilor interpersonale existente între cei doi.

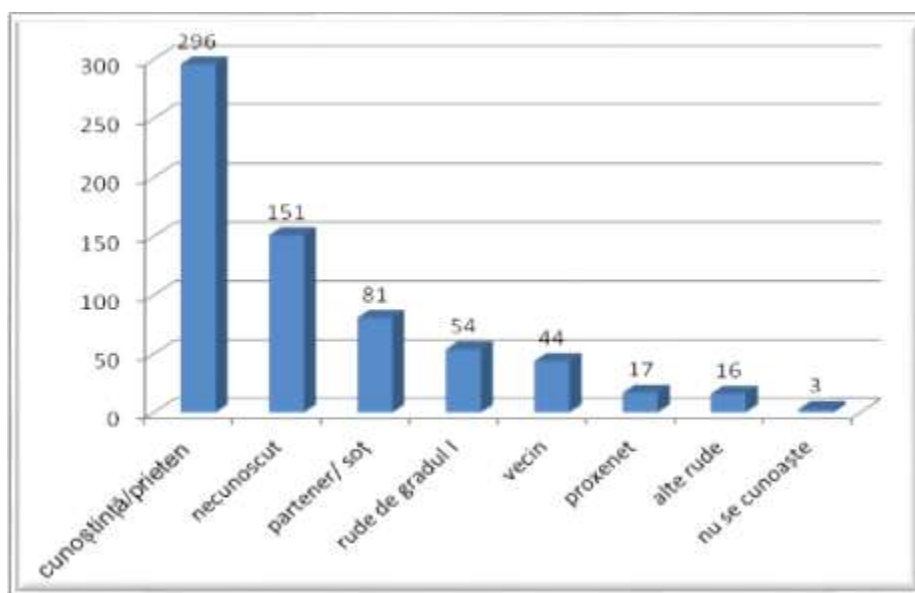


Figura 5. Relația victimei cu recrutorul

Condiții și promisiuni în momentul recrutării

După cum se poate observa din figura 6, multe victime au consimțit ofertelor sau promisiunilor din sfera practicării prostituției sau cerșetoriei, însă odată ajunse la destinație, condițiile agreeate s-au schimbat, îmbrăcând forma exploatării forțate. Promisiunile cu locuri de muncă în străinătate sau chiar în țară sunt în continuare pretexte și forme de abordare a viitoarelor victime.

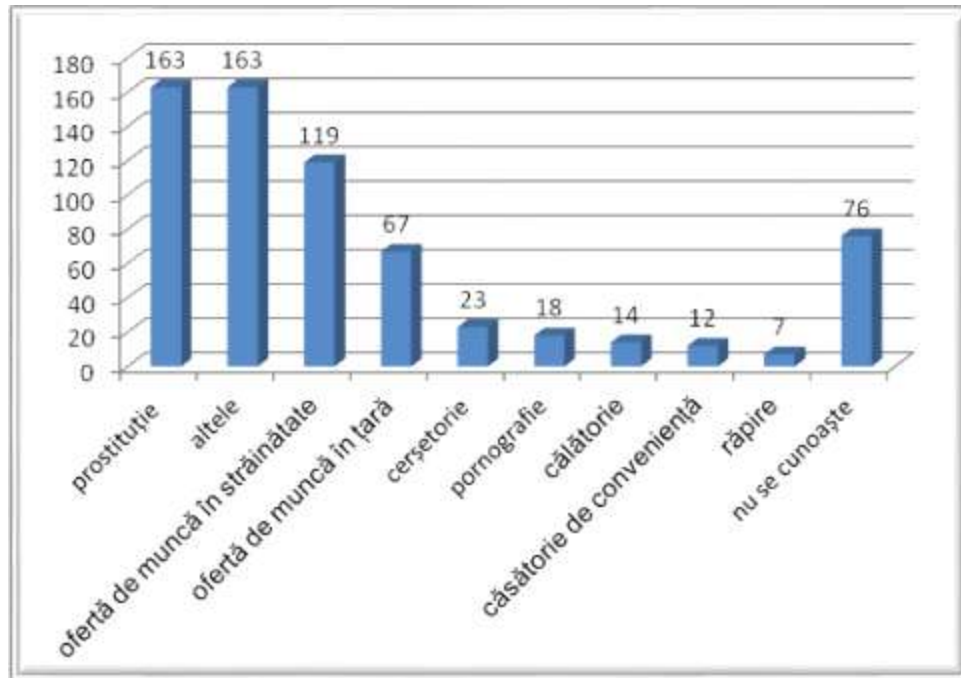


Figura 6. Condiții de recrutare în rândul victimelor

Exploatarea victimelor

Exploatarea sexuală rămâne cea mai întâlnită formă de exploatare, în rândul victimelor identificate în acest an, înregistrând o pondere de 69%. Preponderența exploatării sexuale este întâlnită în rândul victimelor identificate, indiferent de destinația exploatării, internă sau transnațională. Graficul de mai jos redă succint formele de exploatare observate în 2017, în rândul victimelor identificate. Pentru acest an, se observă o creștere a numărului victimelor exploatare prin obligarea la comiterea de furturi, de la 4 victime, în 2016 la 43, în 2017.

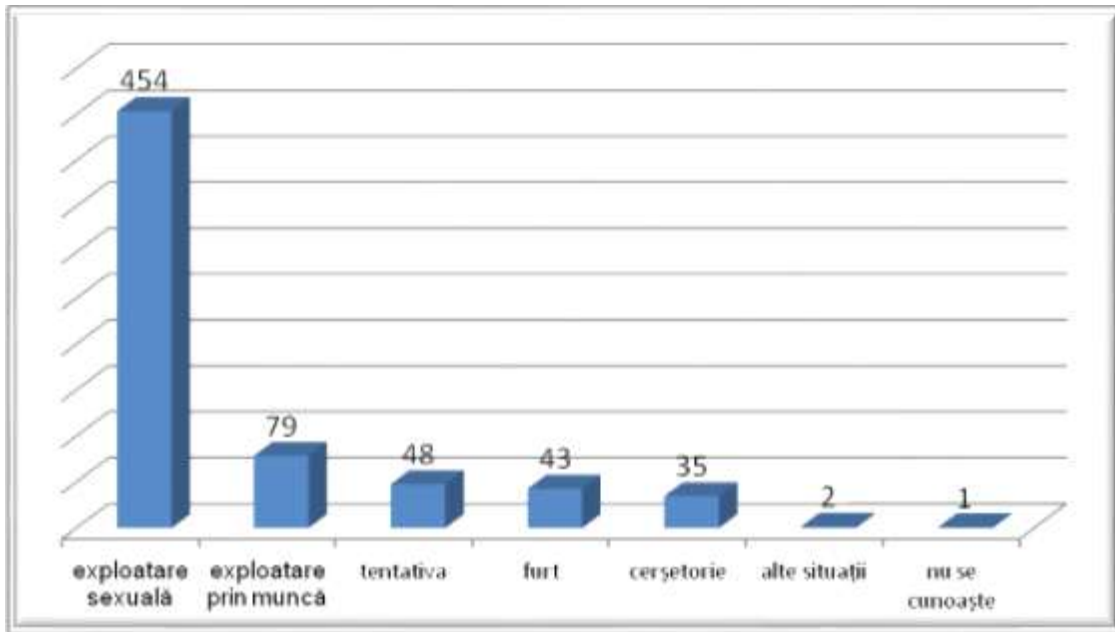


Figura 7. Forme de exploatare în rândul victimelor identificate în 2017

Destinația exploatării

Așa cum menționam, traficul intern rămâne preponderent, o proporție semnificativă din victime, cu precădere minore, fiind exploatare, în anul 2017, pe teritoriul României (401).

În ce privește traficul de persoane, în cazurile în care exploatarea a avut loc în afara granițelor țării, graficul de mai jos (figura 8) prezintă ierarhia primelor 10 țări de destinație, în cazul victimelor identificate în 2017, în ordinea frecvenței înregistrate. Putem constata, în acest caz, faptul că țările de destinație, unde au fost exploatare cele mai multe dintre victime, anul trecut, sunt acele țări în care și comunitățile de români sunt mai numeroase (primele cinci din clasamentul prezentat mai jos).

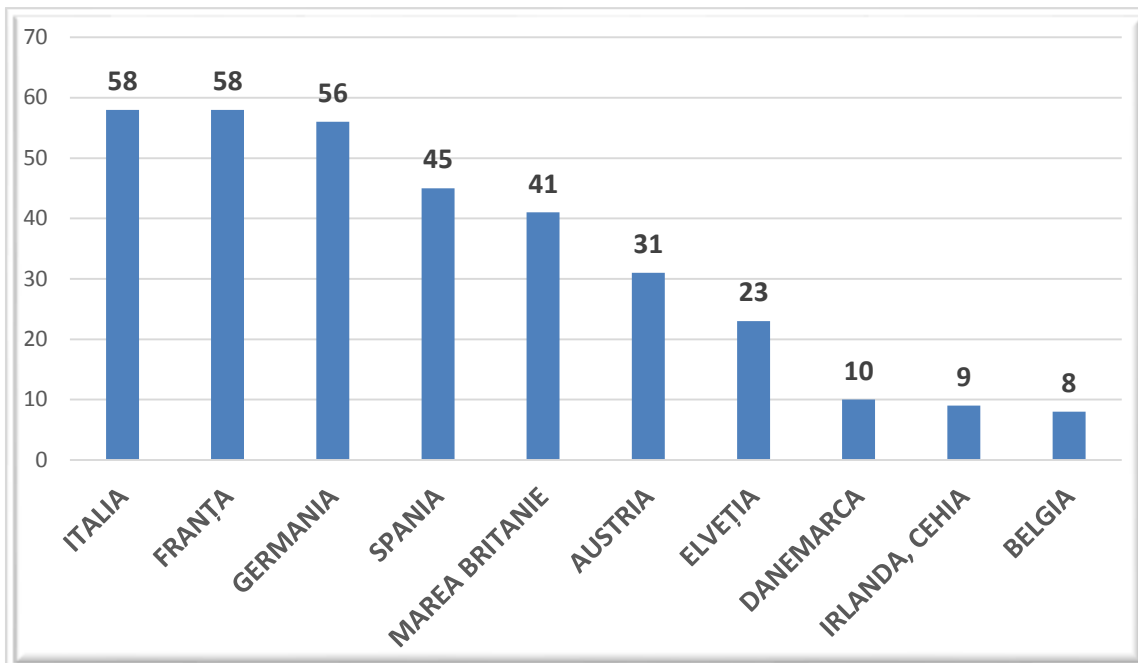


Figura 8. Principalele țări de destinație a exploatării victimelor identificate în anul 2017.